

**Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
trzech obszarów położonych w obrębie Dąbrowa**

Opracowanie:
mgr Zuzanna Bąkowska

Poznań, sierpień, październik 2015 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP

1. Przedmiot opracowania	3
2. Podstawy formalno-prawne opracowania	3
3. Cel i zakres merytoryczny opracowania	4
4. Metody pracy i materiały źródłowe	6

CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu opracowania i sąsiedztwa oraz przyrodnicze powiązania z otoczeniem	9
6. Charakterystyka i stan poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań	10
6.1 Rzeźba terenu	10
6.2 Warunki geologiczno-gruntowe	11
6.3 Warunki wodne	11
6.4 Gleby	12
6.5 Szata roślinna i świat zwierzęcy	12
6.6 Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny	13

OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU

7. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń projektu planu	16
7.1 Cel opracowania projektu planu	16
7.2 Ustalenia projektu planu	17
7.3 Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.	20
7.4 Potencjalne skutki braku realizacji ustaleń projektu planu	24
7.5 Istotne dla projektu planu zapisy zawarte w ustawach	25
7.6 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu	27
8. Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu planu, w tym:	28
8.1 Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby	28
8.2 Oddziaływanie na warunki podłoża	28
8.3 Oddziaływanie na warunki wodne	29
8.4 Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000	29
8.5 Oddziaływanie na stan higieny atmosfery i klimat akustyczny	30
8.6 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną	31
8.7 Oddziaływanie na ludzi	31
8.8 Oddziaływanie na krajobraz	32
8.9 Oddziaływanie na zasoby naturalne	32
8.10 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne	32
9. Rozwiązania alternatywne	32
10. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko	33
11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu miejscowego oraz częstotliwość jej przeprowadzania	33
12. Streszczenie	34

ZAŁĄCZNIKI

1. Projekt mpzp trzech obszarów położonych w obrębie Dąbrowa	
--	--

WSTĘP

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego trzech obszarów położonych w obrębie Dąbrowa. Plan ten został wywołany uchwałą Nr 71/VII/2015 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 23 kwietnia 2015 r.

Opracowanie to ma na celu częściową zmianę zapisów obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- "Łęgi Mechlińskie" - Uchwała Nr 439/XLIV/2014 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 27 marca 2014 r. ;
- dla obszaru położonego we wsi Dąbrowa i Grodzewo - Uchwała 404/XXXIX/2013 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 28 listopada 2013 r.

Opracowanie obejmuje obszar o powierzchni ok. 19,5 ha w obrębie geodezyjnym Dąbrowa. W granicach planu znajdują się tereny w większości użytkowane rolniczo.

2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. 2013 r., poz. 1235 ze zm.) na organie administracji opracowującym m. in. projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spoczywa obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko ww. planu. W tym zakresie nowa ustawa zmienia i precyzuje obowiązujące przed jej wejściem w życie zapisy art. 40 ust. 1 oraz art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1232). Stanowi ona jednocześnie dostosowanie polskich regulacji prawnych do ustaleń zawartych w dyrektywach Wspólnot Europejskich.

W myśl ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* – ma na celu przede wszystkim określić:

- przeznaczenia terenu oraz linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- zasad kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu,
- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- szczególnych warunków zagospodarowania terenu, w tym ograniczeń wynikających między innymi z potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,

- zasady modernizacji, rozbudowy, budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Prognoza ma na celu identyfikację przewidywanych ewentualnych skutków wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko, ocenę zaproponowanych w nim rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, a także ich zgodność z przepisami prawa z zakresu ochrony środowiska. Opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne dla każdego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Analizie i ocenie podlega projekt planu wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny do niniejszego opracowania. Prognoza pozwala – we wszystkich fazach planowania – uwzględnić wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi a przyjętymi rozwiązaniami planistycznymi.

Przy czym – zwrócić należy uwagę na fakt, iż zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* organ opracowujący projekt mpzp może – po uzgodnieniu z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym odstąpić od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której sporządzana jest prognoza, jeśli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Art. 48 ust. 1a tej ustawy określa, iż odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu stanowiącego niewielkie modyfikacje przyjętych już dokumentów.

Prognoza oddziaływania na środowisko, wraz z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jest przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu, a jej ustalenia mogą mieć wpływ na decyzję Rady Gminy w sprawie uchwalenia planu miejscowego.

3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu form zagospodarowania przestrzennego, między innymi poprzez ocenę relacji pomiędzy przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego, a także aspektami gospodarczymi i społecznymi, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie wskazano w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*. Zgodnie z tym artykułem prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązanie z innymi dokumentami.
2. Informację o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.
3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analiz skutków realizacji postanowień

projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.
5. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.
2. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu.
5. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe, długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Ponadto prognoza przedstawia:

1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.
2. Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu, cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub we współczesnej wiedzy.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i 58 ustawy – regionalnym dyrektorem ochrony środowiska oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym.

Niniejsza prognoza została opracowana w oparciu o akty prawne:

- ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. 2013 r., poz. 1232 ze zm.),
- ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2012 r. poz. 145 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1205),
- Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r. poz. 463),
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r., poz. 914).

4. Metody pracy i materiały źródłowe

W Prognozie przedstawiono wyniki analizy, a także oceny potencjalnych zagrożeń dla środowiska wynikających z zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego trzech obszarów położonych w obrębie Dąbrowa.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Atlas klimatu województwa Wielkopolskiego, R. Farat (red.), IMGW w Poznaniu, 2004,
- Ekologia a planowanie przestrzenne, Wiadomości Ekologiczne, t. XXXI, z.3, PAN, 1985,
- Fizjografia Urbanistyczna, A. Szponar, PWN Warszawa, 2003,
- Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1994,
- Geograficzne badania środowiska przyrodniczego, Rychling A. (red.), PWN Warszawa, 2007,
- Geomorfologia, Klimaszewski M., PWN Warszawa, 1978,
- Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA. Fundacja IUCN, Warszawa,
- Mała retencja wodna w Wielkopolsce i jej uwarunkowania przyrodnicze M. Kraska, A. Kaniecki, PAN Kraków, 1995,
- Meteorologia i klimatologia dla rolników, J. Gumiński, Warszawa 1954,
- Ocena wstępna jakości powietrza w Wielkopolsce – Pierwszy etap dostosowania

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego trzech obszarów położonych w obrębie Dąbrowa
monitoringu do prawodawstwa Unii Europejskiej, D. Krysiak, M. Pyłuk, Biblioteka Monitoringu Środowiska. Wojewódzki Inspektorat ochrony Środowiska w Poznaniu (<http://www.fineprint.com>), 2002,

- Ochrona środowiska w gospodarce przestrzennej, L. Ryszkowski, A. Kędziora (red.), Prodruk, Poznań 2005,
- Parki krajobrazowe w Polsce, red. G. Rąkowski, Instytut Ochrony Środowiska, Warszawa, 2002,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2010, WIOŚ, Poznań, 2011,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2012, WIOŚ, Poznań, 2013,
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2013, WIOŚ, Poznań, 2014,
- Rozwój rolnictwa i jego wpływ na gospodarkę przestrzenną Wielkopolski, A. Bobrowski, Prodruk, Poznań 2005.
- Śrem, Z. Szmidt 1994, WBP, Poznań, 1994.

Materiały kartograficzne

- mapa zasadnicza w skali 1:1000 dla obszaru planu,
- mapa sozologiczna, w skali 1:50000, ark. N-33-143-C, Śrem, Główny Geodeta Kraju, 2005,
- mapa sozologiczna, w skali 1:50000, ark. N-33-142-D, Czempin, Główny Geodeta Kraju, 2004,
- mapa hydrograficzna, w skali 1:50000, ark. N-33-143-C, Śrem, Główny Geodeta Kraju, 2001,
- mapa hydrograficzna, w skali 1:50000, ark. N-33-142-D, Czempin, Główny Geodeta Kraju, 2001,
- mapa glebowo-rolnicza dla gminy Śrem.

Dokumenty, inne opracowania:

- Uchwała Nr 71/VII/2015 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 23 kwietnia 2015 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego trzech obszarów położonych w obrębie Dąbrowa,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Śrem (uchwała Nr 48/V/07 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 8 lutego 2007 r., zmieniona uchwałą Nr 215/XXV/08 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 26 czerwca 2008r., uchwałą Nr 24/V/11 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 27 stycznia 2011r. oraz uchwałą Nr 242/XXV/2012 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 21 sierpnia 2012r.),
- Uchwała Nr 439/XLIV/2014 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego "Łęgi Mechlińskie" wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Łęgi Mechlińskie";
- Uchwała 404/XXXIX/2013 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 28 listopada 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Dąbrowa i Grodzewo wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego we wsi Dąbrowa i Grodzewo;
- Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej wielkopolskiego

Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie śremskim w roku 2012, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Delegatura w Lesznie, wrzesień 2013 r.,

- Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie śremskim w roku 2013, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Delegatura w Lesznie, wrzesień 2014 r.,
- Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Śrem,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego,
- Program ochrony środowiska dla Gminy Śrem na lata 2013-2016 z perspektywą na lata 2017-2020,
- Program ochrony środowiska dla Gminy Śrem na lata 2008-2011, z perspektywą na lata 2012-2015,
- Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017, Poznań, 2012,
- Krajowy plan gospodarki odpadami 2014 (M.P. Nr 101, poz. 1183),
- Plan gospodarki odpadami dla Gminy Śrem na lata 2008-2011, z perspektywą na lata 2012-2015,
- Raport o stanie środowiska w gminie Śrem 2000 - 2004, Urząd Miejski w Śremie, 2005,
- Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007–2013, Warszawa 2007,
- II Polityka ekologiczna Państwa, Warszawa 2001,
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2003–2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007–2010, Warszawa 2002,
- Polityka ekologiczna państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016, Warszawa 2008,
- dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG),
- dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE),
- dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985),
- dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych

planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008),
- dyrektywa 2008/50/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy,
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie śródlądowych wód powierzchniowych lub ich części stanowiących własność publiczną (Dz. U. z dnia 4 lutego 2003 r. Nr 16, poz. 149).

Inne źródła:

- wizje terenowe (sierpień 2015 r.),
- dokumentacja fotograficzna,
- <http://maps.geoportal.gov.pl>,
- gis.srem.pl,
- www.srem.pl,
- <http://www.unia.srem.com.pl/.gov.pl>
- baza.pgi.gov.pl
- www.poznan.pios.gov.pl,
- www.poznan.wios.gov.pl,
- www.wzdw.pl.

Powyższe materiały, w połączeniu z wizją terenową, pozwoliły opracować charakterystykę stanu funkcjonowania środowiska, a także możliwości regeneracji i rewitalizacji. Charakterystyka ta została zawarta w rozdziale 5 i 6 *Prognozy*.

W toku prac nad sporządzeniem prognozy przeprowadzono badania terenowe, a także zastosowano metodę indukcyjno-opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i mechanizmach jego funkcjonowania. Dodatkowo posłużono się także metodą porównawczą, wykorzystując ogólną wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Prognoza została opracowana w zakresie, jaki umożliwił stan dostępnych informacji a także stopień szczegółowości zapisu planu.

CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

5. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu opracowania i sąsiedztwa oraz przyrodnicze powiązania z otoczeniem

Teren opracowania, złożony z trzech obszarów o powierzchni ok. 19,5 ha, położony jest we wsi Dąbrowa, gmina Śrem, powiat śremski, w Wielkopolsce. Obsługiwany komunikacyjnie jest albo bezpośrednio przez drogi asfaltowe, albo pośrednio przez drogi gruntowe do dróg asfaltowych. Zabudowa na terenie opracowania i w jego sąsiedztwie jest maksymalnie dwukondygnacyjną zabudową mieszkaniową jednorodzinną z dachami płaskimi i stromymi. Większość terenu opracowania i jego sąsiedztwa zajmują pola uprawne, łąki, pastwiska, lasy.

Jeden z terenów opracowania, zlokalizowany najbardziej na zachód, znajduje się w

obszarze Natura 2000: „Rogalińska Dolina Warty”, który ma na celu ochronę siedlisk, a także w granicach Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego „Łęgi Mechlińskie”. Obszar opracowania znajduje się w odległości ok. 100m od obszaru Natura 2000: „Ostoja Rogalińska”, mającym na celu ochronę ptaków.

Obszary Natura 2000 to spójna sieć ekologiczna, której celem jest zachowanie rodzajów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków ważnych dla Wspólnoty Europejskiej.

Na terenie gminy, obszar Natura 2000 Ostoja Rogalińska zajmuje fragment doliny Warty, gdzie rzeka meandrując utworzyła na terasie zalewowej liczne starorzecza. Otaczają je łąki i bagna. W dolinie zachowały się płaty lasów łęgowych (w tym zagrożonych w skali kraju łęgów wierzbowych i topolowych), a na wyższych terasach kompleksy grądów. Osobliwością jest grupa ponad 1000 dębów o obwodach od 2 do 9,5 m; najstarsze kilkusetletnie (w tym 3 okazy liczące ponad 500 lat każdy - w parku w Rogalinie); 44 drzewa są martwe; występująca tu populacja kozioroga dębosza żerując na dębach niszczy je. Większą część obszaru pokrywają lasy, duży jest też udział gruntów ornych.

Obszar Natura 2000 Rogalińska Dolina Warty obejmuje obszar z licznymi starorzeczami i zastoiskami otoczonymi przez bagna i łąki. Ostoja w większości położona jest na terenie Rogalińskiego Parku Krajobrazowego. Prawie połowę powierzchni pokrywają lasy, głównie iglaste i mieszane. Ponad jedną trzecią ostoi zajmują siedliska rolnicze, mniej jest łąk i zarośli. Obszar jest słynny z grupy ponad tysiąca starych dębów. Na obszarze występuje 10 rodzajów cennych siedlisk, z czego największe pokrycie mają: łąki wierzbowo-topolowe i jesionowo-wiązowe, łąki użytkowane ekstensywnie, torfowiska alkaliczne.

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy Łęgi Mechlińskie, chroni lasy łęgowe i gradowe oraz ma na celu zachowanie wodnych, podmokłych i wilgotnych siedlisk przyrodniczych o dużych wartościach krajobrazowych, naukowo-dydaktycznych, charakterystycznych dla zalewowej doliny rzeki Warty i obiektów kulturowych.

6. Charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i ich wzajemnych powiązań

6.1 Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski J. Kondrackiego gmina Śrem rozciąga się w trzech regionach geograficznych:

- Pradolina Warszawsko-Berlińska (Kotlina Śremska),
- Pojezierze Wielkopolskie (Równina Wrzesińska),
- Pojezierze Leszczyńskie (Równina Kościańska, Pojezierze Krzywińskie, Wał Żerkowski).

Badany teren zlokalizowany jest w mezoregionie Kotlina Śremska (315.64).

Do Kotliny Śremskiej należy odcinek doliny Warty – od ujścia Prosnicy do ujścia Kanału Mosińskiego. W gminie Śrem Warta płynie w kierunku równoleżnikowym (wschód-zachód), dopiero na dalszym odcinku (pod Śremem) kierunek zmienia się na południkowy.

Rzeźba obszarów objętych projektem miejscowego planu nie jest zróżnicowana i nie stwarza większych ograniczeń w zagospodarowaniu.

6.2 Warunki geologiczno-gruntowe

Według mapy hydrograficznej na terenie opracowania oraz w jego sąsiedztwie występują głównie grunty o przepuszczalności średniej, tworzone z piasków i skał litych silnie uszczelnionych, a także grunty o przepuszczalności zmiennej (grunty organiczne) i zróżnicowanej (grunty antropogeniczne).

Zgodnie z mapą sozologiczną na terenach opracowania i w ich sąsiedztwie występują grunty podatne na infiltrację zanieczyszczeń do wód podziemnych.

Analizowany teren zlokalizowany jest na utworach czwartorzędowych, na piaskach i żwirach wolnolodowcowych – dolnych i górnych oraz madach, mułkach, piaskach i żwirach rzecznych (część zachodnia).

6.3 Warunki wodne

Obszar opracowania w całości należy do dorzecza Warty, do którego dochodzą liczne strumienie. Zgodnie z mapą hydrologiczną analizowany teren znajduje się w zasięgu działu wodnego III rzędu.

W sąsiedztwie opracowania zlokalizowana jest studnia o głębokości do zwierciadła wody 2,2m.

Zarówno na terenie opracowania, jak i w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie występują wody płynące; poziom zalegania wód gruntowych na obszarze opracowania wraz z otoczeniem mieści się w przedziale od 1 do 2 m p. p. t.

Zgodnie z mapą zagrożenia powodziowego zachodni fragment obszaru opracowania znajduje się częściowo na:

- obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat.

Dodatkowo część opracowania znajduje się na obszarze, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat (część zachodnia i środkowa opracowania).

Ze względu na występujące grunty, omówione w rozdziale 6.2, przepuszczalność podłoża na terenie opracowania i w jego sąsiedztwie jest głównie średnia (piaski i skały lite silnie uszczelnione), zmienna (grunty organiczne) i zróżnicowana (grunty antropogeniczne).

Pod względem hydrologicznym część zachodnia terenu opracowania położona jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych wydzielonego w utworach czwartorzędowych (GZWP nr 150 Pradolina Warszawa-Berlin).

W ramach przeprowadzonego w 2013 roku monitoringu operacyjnego wód podziemnych dla jednolitych części wód podziemnych na terenie województwa wielkopolskiego, na obszarze powiatu śremskiego wyznaczono jedną jednolitą część wód podziemnych (JCW Pd Nr 73), gdzie w otworze Dąbrowa stwierdzono wody gruntowe II klasy – wody dobrej jakości, w otworach Orkowo, Śrem stwierdzono wody gruntowe III klasy – wody zadowalającej jakości, natomiast w 1 otworze (Mchy) wody wgłębne w granicach IV klasy – wody niezadowalającej jakości.

W ramach monitoringu wód podziemnych pod kątem podatności wód na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, przeprowadzonego na ujęciu w Mórce, w latach 2004-2013 stwierdzono utrzymujące się zanieczyszczenie azotanami (pow. 50mg/l). Z tego też powodu ujęcie w Mórce nadal wymaga monitorowania (za: Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej...).

6.4 Gleby

Na terenie opracowania oraz jego sąsiedztwie występują następujące gleby:

1. kompleks żytни (żytnio-ziemniaczany) słaby, gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne na:
 - piaskach słabo gliniastych, zalegających średnio głęboko (na głębokości 50-100 cm) na piaskach luźnych,
 - piaskach słabo gliniastych, zalegających głęboko (na głębokości 100-150 cm) na piaskach luźnych,
2. kompleks żytnio-lubinowy, gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne na:
 - piaskach słabo gliniastych zalegających płytko (na głębokości do 50 cm) na piaskach luźnych,
 - piaskach luźnych,
 - piaskach słabo gliniastych zalegających średnio głęboko na piaskach luźnych,
3. kompleks zbożowo-pastewny słaby :
 - czarne ziemie zdegradowane i ziemie szare na piaskach gliniastych lekkich zalegających średnio głęboko na piaskach słabo gliniastych,
 - gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne na piaskach słabo gliniastych zalegających średnio głęboko na piaskach luźnych,
4. użytki zielone słabe i bardzo słabe:
 - gleby mułowo-torfowe,
 - gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne na piaskach słabo gliniastych zalegających średnio głęboko na piaskach luźnych,
5. użytki zielone średnie, czarne ziemie zdegradowane i ziemie szare na piaskach słabo gliniastych zalegających średnio głęboko na piaskach luźnych,
6. gleby rolniczo nieprzydatne nadające się pod zalesienie,
7. lasy na glebach brunatnych wylugowanych i brunatnych kwaśnych na piaskach luźnych.

6.5 Szata roślinna i świat zwierzęcy

Obszar opracowania i jego sąsiedztwo cechuje się urozmaiconym krajobrazem, częściowo przekształconym przez działalność człowieka, głównie poprzez prowadzoną działalność rolniczą, wprowadzenie zabudowy.

W zakresie flory w na terenie opracowania i jego sąsiedztwie można wyróżnić zieleń urządzoną terenów zabudowanych, roślinność leśną (m.in. robinie akacjowe, dęby szypułkowe, sosny), roślinność towarzysząca ciekom wodnym i zbiornikom.

Fauna na obszarze opracowania i jego sąsiedztwie jest charakterystyczna dla obszarów nizinnych kraju. Ze względu na występowanie dużych naturalnych kompleksów leśnych, zwierzęta tam występujące mogą pojawiać się również na obszarach objętych

opracowaniem. Wśród ssaków są to: sarny, dziki, zające, wiewiórki, lisy, z gadów: zaskrońce. Natomiast wśród ptactwa zaobserwować można kruki, żurawie, bociany, bieliki, orliki. Jednocześnie w sąsiedztwie, w rzece Warcie odnotowuje się występowanie kilkunastu gatunków ryb.

Jak wspomniano w rozdziale 5, jeden z terenów opracowania, wysunięty najbardziej na zachód, znajduje się w Obszarze Natura 2000: „Rogalińska Dolina Warty”, który ma na celu ochronę siedlisk a także w granicach Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Łęgi Mechlińskie. Obszar opracowania zlokalizowany jest w odległości ok. 100m od Obszaru Natura 2000: „Ostoja Rogalińska”, mającym na celu ochronę ptaków.

W trakcie przeprowadzonych inwentaryzacji nie stwierdzono występowania zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. Z 2014 r., poz. 1408), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. Z 2014 r., poz. 1409), a także gatunki z tzw. Dyrektywy Siedliskowej. Przy czym, mając na uwadze czas, w którym inwentaryzacje zostały przeprowadzone, nie wyklucza się występowania zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną i wymienionych w ww. dokumentach.

6.6 Klimat lokalny, stan powietrza atmosferycznego oraz klimat akustyczny

Klimat lokalny warunkowany jest rozprzestrzenianiem zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym. Bardzo ważną rolę odgrywają tu wysokość opadów, siła i kierunek wiatru, temperatura powietrza oraz wilgotność.

Obszar opracowania według podziału rolniczo-klimatycznego R. Gumińskiego położony jest w dzielnicy środkowej. Zaliczana ona jest do najcieplejszych w obrębie kraju. Jest to jeden z najsuchszych regionów Polski; średnia roczna suma opadów atmosferycznych wynosi około 550 mm, a w miesiącu najwyższych opadów w ciągu roku (lipcu) wynosi poniżej 80 mm. W latach ciepłych zdarza się średni roczny opad w wysokości 450 – 500 mm. Średnia roczna temperatura wynosi ok. 8°C. Miesiącem najchłodniejszym to styczeń, gdy średnia temperatura wynosi około -2°C, w miesiącu najcieplejszym (lipcu) średnia temperatura sięga 18°C. Liczba dni mroźnych waha się pomiędzy 30 a 60, a ogólna liczba dni z przymrozkami pomiędzy 100 a 110. Na obszarze pokrywa śnieżna zalega 38 – 60 dni, natomiast okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni.

Klimat Śremu kształtowany jest masami powietrza polarnomorskiego znad oceanu Atlantyckiego. Występuje również powietrze polarno-kontynentalne (znad środkowej Rosji), powietrze z północy, a także zwrotnikowe. Czynniki te powodują, że klimat gminy jest łagodny. Dominujące wiatry na omawianym obszarze pochodzą z kierunków południowo-zachodniego oraz zachodniego, a średnia ich prędkość wynosi 3 m/s. Latem powoduje to zwiększenie zachmurzenia, spadek temperatury i wzrost wilgotności powietrza. Zimą, wspomniane powyżej masy powietrza powodują ocieplenie, które prowadzi do gwałtownych odwilży (za: Raport o stanie środowiska w gminie Śrem).

Na terenach, gdzie rzeźba terenu nie charakteryzuje się dużym urozmaicheniem, występuje topoklimat charakterystyczny dla terenów płaskich i słabo zainwestowanych.

Odznacza się on brakiem emisji ciepła antropogenicznego i słabą szorstkością terenu, co wpływa na brak możliwości osłabienia siły wiatru. Na obszarach o bardziej urozmaiconej rzeźbie, w obniżeniach terenu, zaobserwować można osłabienie siły wiatru i zaleganie powietrza zanieczyszczonego.

Zgodnie z „Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Śrem” z marca 2008 r. badania stanu czystości powietrza na obszarze gminy Śrem prowadzono w latach 1997 – 2003 przez PPIS na obszarze miejskim przy ul. Wiejskiej oraz przez IMGW i WIOŚ w Grzymysławiu na obszarze pozamiejskim. W pierwszym punkcie nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych stężeń średniorocznych dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i pyłu zawieszonego, a w roku 2004 odnotowano nieznaczny spadek poziomu zanieczyszczenia dwutlenkiem siarki (27,5% wartości dopuszczalnego stężenia średniorocznego), natomiast zanieczyszczenie pyłem zawieszonym utrzymało się na takim samym poziomie, jak w roku 2002 (poniżej dopuszczalnego stężenia średniorocznego). Z kolei w punkcie drugim, badania określające poziom zanieczyszczenia dwutlenkiem azotu oraz dwutlenkiem siarki nie wykazały przekroczeń dopuszczalnych stężeń średniorocznych tych zanieczyszczeń. Jednocześnie wartości stężeń dwutlenku siarki nie zmieniają się znacząco (około 25% dopuszczalnego stężenia średniorocznego – ze względu na ochronę roślin), gdy stężenia dwutlenku azotu nieznacznie wzrastają.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza gmina Śrem należąca do powiatu śremskiego położona jest w zasięgu strefy wielkopolskiej dla celów oceny jakości powietrza pod kątem zawartości ozonu, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku azotu, tlenku węgla i benzeny, pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz zawartego w tym pyłe ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu. „Roczna ocena jakości powietrza w Wielkopolsce za rok 2012” opracowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2013 roku wykazała, iż w strefie wielkopolskiej, w wynikach wg kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia, ze względu na brak przekroczeń na stanowiskach pomiarowych dopuszczalnych poziomów stężeń dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu (suma zawartości metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM₁₀), benzeny, tlenku węgla, pyłu PM_{2,5} wszystkie strefy zaliczono do klasy A, gdzie A to klasa, gdzie stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych. Z kolei ze względu na stężenie pyłu PM₁₀, arsenu, kadmu, niklu, benzo(a)pirenu – całkowita zawartość w pyłe zawieszonym PM₁₀, ozonu zaliczono do klasy C (jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększony o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy).

W „Rocznej ocenie jakości powietrza w Wielkopolsce za rok 2013” opracowanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2014 roku wg klas wynikowych klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia strefę wielkopolską zaliczono do klasy A dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzeny, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu, pyłu PM_{2,5}, klasy C dla poziomu docelowego ozonu (przy czym w odniesieniu do celu długoterminowego dla ozonu strefę zaliczono do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego), poziomów dopuszczalnych stężeń pyłu PM₁₀, poziomu

docelowego dla *benzo(a)pirenu*.

Jednocześnie w oparciu o kryteria określone dla ochrony roślin strefę wielkopolską przypisano do klasy A dla dwutlenku siarki i tlenków azotu, podobnie jak dla ozonu, przy czym w przypadku celu długoterminowego dla ozonu strefę zaliczono do klasy D2.

W „Rocznej ocenie jakości powietrza w Wielkopolsce za rok 2014” (opracowanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2015 roku) wg kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia strefę wielkopolską zaliczono do klasy A dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenek azotu, ołowiu, pyłu PM_{2,5}, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu, poziomu docelowego ozonu (przy czym w odniesieniu do celu długoterminowego dla ozonu strefę zaliczono do klasy D2), klasy C dla poziomów dopuszczalnych stężenia pyłu PM₁₀, poziomu docelowego dla *benzo(a)pirenu*.

Jednocześnie w oparciu o kryteria odniesione do ochrony roślin strefę wielkopolską przypisano do klasy A dla dwutlenku siarki i tlenków azotu, podobnie jak dla ozonu, przy czym w przypadku celu długoterminowego dla ozonu strefę zaliczono do klasy D2.

Obszar opracowania w większości użytkowany jest rolniczo. W sąsiedztwie analizowanego terenu zlokalizowane jest mieszkaniowa zabudowa jednorodzinna, a także tereny niezabudowane.

Lokalnymi źródłami hałasu mogą być drogi o dużym natężeniu ruchu i linie kolejowe. Odległości do jakich mogą dochodzić uciążliwości są znaczące. Pod pojęciem uciążliwości należy rozumieć przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu określonych dla pory dziennej i nocnej w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 8 października 2012 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*. Niemniej jednak nie ma zlokalizowanego punktu pomiarowego na drogach na terenie opracowania i w jego sąsiedztwie.

W czerwcu 2007 r. zostały przeprowadzone badania w celu rozpoznania terenów szczególnego zagrożenia hałasem. Badania te przeprowadzono w 3 punktach pomiarowych w porze dziennej (od 6 do 22 godz.) przy przeciętnym ruchu samochodowym, tj. w dni powszednie:

- 1 punkt przy drodze nr 432 (stanowisko 1 - na linii zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej w rejonie ul. Chłapowskiego - wjazd z kierunku Leszna),
- 2 punkty przy drodze nr 434 (stanowisko 2 na ul. Powstańców Wlkp. - rejon ul. Modrzewskiego - wjazd z kierunku Gostynia i Rawicza oraz stanowisko 3 na wysokości bloku mieszkalnego nr 28 przy ul. Poznańskiej - wyjazd w kierunku Kórnik i Wrześni).

Wykonane pomiary wykazały brak przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu na stanowisku 3. Na stanowisku 1 równoważny poziom dźwięku był niewiele różniący się od wartości granicznej: 60,52 dB. Natomiast przekroczenia stwierdzono na stanowisku 2 – 63,8 dB (A). W tym punkcie poziom hałasu był najbardziej wyrównany i wysoki: przekroczenia poziomu 60 dB stwierdzono w ciągu wszystkich godzin prowadzenia pomiarów, z maksymalnym godzinowym poziomem dźwięku wynoszącym 65,5 dB (A) (za: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Śrem).

W 2010 r. na terenie gminy Śrem Inspekcja Ochrony Środowiska przeprowadziła

badania z zakresu monitoringu hałasu komunikacyjnego w mieście Śrem przy ul. Kilińskiego. Poziom hałasu w nocy zostały przekroczony wyniósł 53,7 dB, gdzie poziom dopuszczalny to 50 dB, natomiast poziom w porze dnia norm nie przekroczył - wyniósł 59,1 dB (poziom dopuszczalny 60dB) (za: Program Ochrony Środowiska dla gminy Śrem na lata 2013 – 2016 z perspektywą na lata 2017 – 2020).

W roku 2012 dla powiatu śremskiego wykonano mapy akustyczne, dla dróg wojewódzkich 310 (Śrem, ul. Gen. Sikorskiego, Al. Solidarności), 432 (Śrem, ul. Kilińskiego, ul. Grunwaldzka – Staszica – Gostyńska, 434 – obwodnica Zbrudzewa). Z powodu zmiany dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku opracowane mapy akustyczne wymagają aktualizacji (za: Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej...).

Jak wspomniano powyżej, na terenie opracowania oraz w jego sąsiedztwie nie ma punktu pomiarowego, stąd nie ma możliwości powołania się na dane konkretnie odnoszące się do analizowanego obszaru.

Ze względu na projektowane zainwestowanie (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, letniskowa) nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na sąsiedztwo. Oddziaływanie projektowanych dróg również nie powinno być znaczące, ze względu na ich lokalny charakter.

OCENA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU

7. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń projektu planu

7.1. Cel opracowania projektu planu

Jednym z celów sporządzenia planu miejscowego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania, w tym dostosowanie funkcji, struktury i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań środowiska przyrodniczego.

Zasadniczym celem opracowania niniejszego planu miejscowego jest dostosowanie ustaleń planu do zmienionego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Śrem.

W obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Śrem analizowane obszary znajdują się na terenach:

1. wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej poza obszarem zwartej jednostki osadniczej (J1_RZ), w ramach którego dopuszcza się lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej, siedliskowej i zagrodowej - nieuciążliwej produkcji rolnej i hodowlanej oraz nieuciążliwej działalności gospodarczej;
2. wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej w obrębie zwartej jednostki osadniczej (J1_R), w ramach którego dopuszcza się lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej, siedliskowej i zagrodowej - nieuciążliwej produkcji rolnej i hodowlanej oraz nieuciążliwej działalności gospodarczej i usług, w tym drobny handel (o pow. użytkowej do 200 m²), przedszkole, ośrodek zdrowia, drobne rzemiosło – „usługi dla ludności”;
3. wielofunkcyjnej zabudowy wiejskiej poza obszarem zwartej jednostki osadniczej (J2_RZ2), w ramach którego dopuszcza się lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, siedliskowej i zagrodowej – nieuciążliwej produkcji rolnej i hodowlanej oraz nieuciążliwej działalności gospodarczej. Ustala się minimalną powierzchnię działek: 1500m²,

4. lasu.

Część obszaru znajduje się w przewidywanej strefie bezpośredniego zagrożenia powodzią.

Dlatego też projekt planu ustala przeznaczenie terenów pod: zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, mieszkaniową jednorodzinną z usługami, zabudowę zagrodową w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, zielen otwartą, lasy.

Głównym celem opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego trzech obszarów położonych w obrębie Dąbrowa jest stworzenie całościowego rozwiązania urbanistycznego w połączeniu z sąsiedztwem oraz opracowanie sposobów zagospodarowania terenów o określonych walorach krajobrazowych, wraz z elementami infrastruktury technicznej i drogowej oraz określenie dla niego szczegółowych i optymalnych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i ochronnych. Jednocześnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dostosuje sposób zagospodarowania do uwarunkowań przyrodniczych, zapewniającego trwałość procesów i odnawialność zasobów przyrodniczych; dodatkowo dostosuje zapisy do zaktualizowanego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Śrem.

7.2 Ustalenia projektu planu

W ww. projekcie planu ustalono następujące przeznaczenie:

1. tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (1-6MN);
2. teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej (1-3MN/U);
3. teren zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych (1-3RM);
4. teren zieleni otwartej (ZO);
5. tereny lasów (1-2ZL);
6. tereny dróg wewnętrznych (1-11KDW).

Biorąc pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze istniejące na przedmiotowym terenie, określone w rozdziale 5 i 6 niniejszej prognozy, do najważniejszych przesłanek projektu planu miejscowego należy stworzenie optymalnego rozwiązania funkcjonalno-przestrzennego. Ze względu na uwarunkowania fizjograficzne oraz przyrodniczą jakość analizowanego obszaru predestynowanym przeznaczeniem terenu jest funkcja dostosowana do istniejącej aktualnie i funkcji istniejącej w bezpośrednim sąsiedztwie.

W zakresie ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w projekcie planu wprowadzono zapisy zakazujące lokalizacji:

- tablic reklamowych, urządzeń reklamowych i szyldów (z zastrzeżeniami);
- ogrodzeń pełnych oraz ogrodzeń z przesłami z betonowych elementów prefabrykowanych.

Dopuszcza się natomiast :

- lokalizację urządzeń budowlanych, związanych z budynkami, sytuowanymi na terenie;
- lokalizację dojazdów i dojazdów (z zastrzeżeniami);
- lokalizację obiektów tymczasowych niezbędnych przy budowie budynków i budowli, wznoszonych na czas budowy;
- lokalizację obiektów małej architektury o wysokości do 3,0m,

- tablic informacyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi i systemem oznaczeń przyjętym w gminie;
- ogrodzeń ażurowych z materiałów: ceramicznych, z możliwością pokrycia tynkiem, metalowych i drewnianych, o wysokości do 1,5m
- rozbudowę, przebudowę lub zachowanie istniejących, w chwili uchwalenia niniejszego planu, budynków, ich lokalizacji względem linii zabudowy, wysokości oraz geometrii dachów; w przypadku rozbudowy dopuszcza się zachowanie wysokości i geometrii dachów lub zmianę, zgodnie z ustaleniami niniejszego planu;
- zabudowę działek o powierzchni mniejszej niż dopuszczone ustaleniami niniejszego planu, istniejących w chwili jego uchwalenia.

W zapisach ustalono m.in.:

- konkretny kierunek sytuowania budynków w stosunku do dróg (równoległy, prostopadły w stosunku do poszczególnych dróg i dowolny),
- zasady projektowania kolorystyki budynków.

W projekcie planu znalazł się także zapisy niezbędnych dla ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. W planie ustalono:

- gromadzenie odpadów w miejscach do tego przeznaczonych i zagospodarowanie ich zgodnie z przepisami odrębnymi;
- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej z zastrzeżeniem: możliwości zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenie nieruchomości, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz odprowadzanie ścieków, w postaci wód opadowych i roztopowych, z powierzchni szczelnych do kanalizacji deszczowej po ich oczyszczeniu, jeśli wymagają tego przepisy odrębne;
- odprowadzanie ścieków bytowych do kanalizacji sanitarnej; do czasu wybudowania kanalizacji sanitarnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych z zastrzeżeniem zakazu gromadzenia ścieków na terenach znajdujących się w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat oraz w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat;
- zaopatrzenie w ciepło z zastosowaniem technologii i paliw niskoemisyjnych;
- zapewnienie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku: na terenach 1-6MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na terenach 1-3MN/U jak dla terenów mieszkano-usługowych;
- wywóz mas ziemnych powstałych wskutek prowadzenia robót budowlanych lub ich zagospodarowanie na terenie inwestora.

Zapisy projektu planu odnoszą się także w sposób szczegółowy do prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej na analizowanym terenie, co zostanie szerzej omówione w rozdziale 8.3 niniejszej prognozy.

Ponadto w projekcie planu znajdują się zapisy określające szczegółowe parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów dla zabudowy, m. in.

minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego. W zapisach tych określono wysokość zabudowy, powierzchnię zabudowy oraz intensywność zagospodarowania. Dla projektowanej zabudowy zapisana jest minimalna powierzchnia terenów biologicznie czynnych, co pozwolić powinno na zachowanie odpowiedniego udziału zieleni na terenie, na którym dopuszczono zabudowę. Respektowanie takiego zapisu będzie jednym z warunków zachowania trwałości procesów biologicznych oraz powiązań przyrodniczych.

Drogi w granicach planu tworzą układ komunikacyjny połączony z drogami znajdującymi się poza jego obszarem. Proponowana funkcja nie powinna wpływać znacząco na istniejące warunki akustyczne oraz prowadzić do przekroczeń akustycznych standardów jakości środowiska, jak również nie powinna powodować pogorszenia stanu jakości powietrza zarówno terenów objętych planem jak i terenów sąsiednich, jednakże spowoduje np. wzrost ruchu komunikacyjnego na obszarze opracowania i w jego sąsiedztwie.

Natomiast w zakresie infrastruktury technicznej przewiduje się m. in. utrzymanie istniejących urządzeń infrastruktury technicznej, z dopuszczeniem rozbudowy, przebudowy i rozbiórki, lokalizację przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych i telekomunikacyjnych, zaopatrzenie w wodę, gaz, energię elektryczną i ciepłą – z urządzeń infrastruktury technicznej, przy czym, do czasu realizacji sieci wodociągowej, dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z własnych ujęć, powiązanie z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi, dopuszczenie skablowania linii elektroenergetycznych.

Jednocześnie w planie ustalono w zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy uwzględnienie ograniczeń wynikających z lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej, obowiązek zgłaszania, do właściwych organów wojskowych, wszelkich obiektów budowlanych o wysokości równej lub większej niż 50 m n.p.t., uzależnienie sposobu posadowienia budynków od warunków gruntowych i poziomu wód gruntowych.

W planie wprowadzono bardzo ważny zapis w zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie przepisów odrębnych, w tym terenów górniczych, a także narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych ustalono, zgodnie z przepisami odrębnymi, uwzględnienie warunków i ograniczeń, wynikających z lokalizacji w granicach:

- oznaczonego na rysunku obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat na terenach: 2MN, 3MN, 1RM, ZO, 1MN/U, 2MN/U, 2KDW, 5KDW;
- oznaczonego na rysunku obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat na terenie ZO;
- oznaczonego na rysunku obszaru, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat na terenach: 1-3MN, 1-3MN/U, 1RM, ZO, 2-3KDW, 5KDW, 1ZL;
- Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Łęgi Mechlińskie” na terenach: 1MN-3MN, 1-3MN/U, 1RM, ZO, 1-5KDW;
- obszaru Natura 2000 – obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Rogalińska Dolina

Warty PLH300012 na terenach: 1-3MN, 1-3MN/U, 1RM, ZO, 1-5KDW;

- głównego zbiornika wód podziemnych nr 150 Pradolina Warszawa – Berlin na wszystkich terenach objętych planem.

Dodatkowo w projekcie zapisano, iż na roboty i czynności wymienione w przepisach odrębnych, wykonywane na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat oraz na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat ustala się nakaz uzyskania decyzji dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej w Poznaniu zwalniającej od zakazów obowiązujących na tych obszarach.

Natomiast w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, ustalono strefę ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych na terenach 1-5MN, 1-3MN/U, 1-3RM, ZO, 1-9KDW, 1ZL, przy czym zasady ochrony zabytków archeologicznych i zasady postępowania w związku ze zmianą zagospodarowania terenów, pracami ziemnymi oraz budową obiektów budowlanych w strefie ochrony archeologicznej, określają przepisy odrębne.

Po analizie dokumentów pozytywnie należy ocenić zapisy uściślające warunki ochrony środowiska przyrodniczego oraz kształtowania ładu przestrzennego.

7.3 Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami oraz sposób realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. określa, iż miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może naruszać ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jednocześnie studium jako dokument wyrażający politykę przestrzenną na szczeblu lokalnym musi być zgodny z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną. Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni oraz umożliwia przeprowadzanie inwestycji strategicznych w skali krajowej.

Na terenie gminy Śrem obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Śrem. W dokumencie tym analizowany obszar znajduje się na terenach przeznaczonych pod:

- wielofunkcyjną zabudowę wiejską poza obszarem zwartej jednostki osadniczej (J1_RZ), w ramach którego dopuszcza się lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej, siedliskowej i zagrodowej - nieuciążliwej produkcji rolnej i hodowlanej oraz nieuciążliwej działalności gospodarczej,
- wielofunkcyjną zabudowę wiejską w obrębie zwartej jednostki osadniczej (J1_R), w ramach którego dopuszcza się lokalizowanie zabudowy mieszkaniowej, siedliskowej i zagrodowej - nieuciążliwej produkcji rolnej i hodowlanej oraz nieuciążliwej działalności gospodarczej i usług, w tym drobny handel (o pow. użytkowej do 200 m²), przedszkole, ośrodek zdrowia, drobne rzemiosło – „usługi dla ludności”,
- wielofunkcyjną zabudowę wiejską poza obszarem zwartej jednostki osadniczej (J2_RZ2), w ramach którego dopuszcza się lokalizowanie zabudowy

mieszkaniowej jednorodzinnej, siedliskowej i zagrodowej – nieuciążliwej produkcji rolnej i hodowlanej oraz nieuciążliwej działalności gospodarczej. Ustala się minimalną powierzchnię działek: 1500m²,

- tereny lasu.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest dostosowany do powyższego dokumentu poprzez projektowane przeznaczenie terenów pod funkcję zgodną z wyznaczoną dla danego terenu w Studium... tj. m.in.: zabudowę mieszkaniową jednorodziną, letniskową a także usługową.

Ważnymi dokumentami, mającymi wpływ na ochronę środowiska przyrodniczego są lokalne programy ochrony środowiska oraz Krajowy plany gospodarki odpadami, a także zgodny z nim Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego. Zapisy analizowanego projektu planu nie naruszają ustaleń powyższych dokumentów. Również zapisy w zakresie ochrony środowiska, poprzez dostosowanie do obowiązującego prawa nie są sprzeczne z Programem ochrony środowiska dla Gminy Śrem.

Ze względu na przynależność Polski do Unii Europejskiej Polska zobowiązana jest do przestrzegania prawa Unii oraz brania udziału w działaniach zapobiegawczych i regulujących w zakresie ochrony środowiska. Zadania priorytetowe to przede wszystkim: przeciwdziałanie zmianom klimatu, ochrona różnorodności biologicznej, ograniczenie wpływu zanieczyszczenia na zdrowie oraz lepsze wykorzystanie zasobów naturalnych. Tworząc zapisy planu miejscowego należy uwzględnić cele ochrony środowiska wynikające z dokumentów rangi międzynarodowej. Należą do nich m.in.:

1. dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG),
2. dyrektywa Rady z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza (96/62/WE),
3. dyrektywa Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985),
4. dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992),
5. dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 22.12.2000)
6. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001),
7. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003),
8. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003),
9. dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r.

dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Ponadto są to ustalenia wynikające z szeregu konwencji międzynarodowych, a szczególnie z konferencji ONZ w Rio de Janeiro z 1992 r. zawartych w ramowej konwencji w sprawie zmian klimatu.

Zapisy powyższych przepisów zostały przede wszystkim uwzględnione w procedurze sporządzania miejscowego planu, która wymaga opracowania prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania planów i programów. Niniejszy dokument dodatkowo, oprócz samego projektu planu, podlega ocenie społeczeństwa i jest dostępny do wglądu w trakcie sporządzania planu, jak i po jego zakończeniu. Ponadto społeczność może składać zarówno wnioski, jak i uwagi do tego dokumentu. Prognoza zawiera opis metod analiz skutków realizacji ustaleń miejscowego planu na środowisko oraz sposób oddziaływania zapisów planu na poszczególne komponenty środowiska. Jednocześnie integralną częścią każdego planu jest pisemne podsumowanie uzasadniające wybór przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych oraz zawierające propozycje metod przeprowadzania monitoringu realizacji ustaleń planu i jego częstotliwość.

Na poziomie krajowym strategiczne cele ochrony środowiska, oparte o prawo międzynarodowe, zawarte są w dokumentach rządowych takich jak: II Polityka Ekologiczna Państwa, Polityka ekologiczna Państwa na lata 2003–2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007–2010 oraz w uaktualnianej Polityce ekologicznej Państwa w latach 2009–2012 z perspektywą do roku 2016.

Polska polityka ekologiczna opiera się na konstytucyjnej zasadzie zrównoważonego rozwoju, co powoduje, że musi być uwzględniana we wszystkich dokumentach strategicznych i programach, mających wpływ na środowisko. Jednocześnie zgodnie z art. 74 Konstytucji RP nakłada to obowiązek dbałości o środowisko na instytucje publiczne. Celem podstawowym II Polityki ekologicznej jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, infrastruktury społecznej i zasobów przyrodniczych), przy założeniu, że strategia zrównoważonego rozwoju Polski pozwoli na wdrażanie takiego modelu tego rozwoju, który zapewni na tyle skuteczną regulację i reglamentację korzystania ze środowiska, aby rodzaj i skala tego korzystania realizowane przez wszystkich użytkowników nie stwarzały zagrożenia dla jakości i trwałości przyrodniczych zasobów.

W maju 2003 r. Sejm RP przyjął dokument „Polityka ekologiczna państwa na lata 2003–2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007–2010” stanowiący uszczegółowienie „II Polityki ekologicznej Państwa” z 2000 r. Natomiast w maju 2009 r. został przyjęty dokument „Polityka ekologiczna państwa na lata 2009–2012 z perspektywą do roku 2016”.

Dokument ten jest dostosowaniem wcześniejszego dokumentu do zmian w prawodawstwie polskim i wspólnotowym w zakresie ochrony środowiska. Kierunki działań określone w celach średniookresowych do 2016 r. mają stać się odpowiedzią na przywrócenie właściwej roli planowaniu przestrzennemu, w szczególności w zakresie lokalizacji nowych inwestycji. Ma się to odbywać poprzez m. in.:

- wdrożenie wytycznych metodycznych dotyczących uwzględnienia

w planach zagospodarowania przestrzennego wymagań ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w szczególności wynikających z opracowań ekofizjograficznych, prognoz oddziaływania na środowisko (wraz z poprawą jakości tych dokumentów),

- wdrożenie przepisów umożliwiających przeprowadzanie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko już na etapie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (które jest opracowaniem planistycznym obejmującym teren całej gminy),
- zatwierdzenie wszystkich obszarów europejskiej sieci Natura 2000 oraz sporządzenie dla nich planów ochrony,
- wdrożenie koncepcji korytarzy ekologicznych,
- uwzględnianie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi,
- określenie zasad ustalenia progów tzw. chłonności środowiskowej oraz pojemności przestrzennej zależnie od typu środowiska,
- wprowadzenie mechanizmów ochrony zasobów złóż kopalin przed zagospodarowaniem powierzchni uniemożliwiającym przyszłe wykorzystanie,
- uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego wyników monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, wód i hałasu.

Ponadto w dniu 26 października 2007 r. Rada Ministrów uchwaliła „Krajową strategię ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej oraz Program działań na lata 2007–2013”. Dokument ten zakłada kompleksową i uwzględniającą wszelkie najistotniejsze potrzeby zachowania różnorodności biologicznej realizację zobowiązań wynikających z zawartych przez Polskę zobowiązań międzynarodowych oraz efektywną ochronę i zrównoważone użytkowanie zasobów przyrody. Jest to także kontynuacja i rozwinięcie analogicznego dokumentu zatwierdzonego przez Radę Ministrów w dniu 25 lutego 2003 roku.

Zapisy tych dokumentów są realizowane poprzez wprowadzenie rozbudowanej oceny oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu jaką jest niniejsza prognoza. Plan odnosi się do zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu m. in. poprzez wskaźnik powierzchni terenu biologicznie czynnego na terenach przeznaczonych do zainwestowania, co ma wpływ na kształtowanie bioróżnorodności oraz ogólnie na otaczające środowisko. Dodatkowo niniejsza prognoza odnosi się do prowadzonego monitoringu w zakresie zanieczyszczeń powietrza oraz uciążliwości związanych z hałasem komunikacyjnym.

Wszystkie ww. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym w analizowanym projekcie planu zostały uwzględnione m. in. poprzez wprowadzenie zapisów dot.:

- jakości powietrza (m. in. poprzez zapis o zaopatrzeniu w ciepło z zastosowaniem technologii i paliw niskoemisyjnych),
- hałasu (zapis o kształtowaniu komfortu akustycznego w środowisku poprzez zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku - dla terenów MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla terenów MN/U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych),

- racjonalizowania użytkowania wody i poprawy jej jakości (zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej – z dopuszczeniem do czasu jej realizacji zaopatrzenia w wodę z własnych ujęć, odprowadzenie ścieków bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem, do czasu jej realizacji, stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych, z zastrzeżeniem zakazu gromadzenia ścieków na terenach znajdujących się w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat oraz w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat),
- bioróżnorodności (zapis o udziale powierzchni biologicznie czynnych),
- ochrony powierzchni ziemi, gleb (zapis o wywozie mas ziemnych powstałych wskutek prowadzenia robót budowlanych lub zagospodarowanie ich na terenie inwestora).

Opracowywany projekt planu miejscowego musi być zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz planami i programami przyjętymi w gminie. Natomiast dokumenty te jak zostało to wyżej wspomniane są dostosowywane do zapisów krajowych polityk i strategii opartych na standardach i przepisach wspólnotowych oraz przyjętych przez Polskę konwencjach międzynarodowych.

7.4 Skutki braku realizacji ustaleń projektu planu

Brak udziału człowieka i nieumiejętne kształtowanie właściwych procesów ekologicznych w dłuższej perspektywie czasowej może doprowadzić na danym terenie do postępującej degradacji zarówno środowiska przyrodniczego jak i krajobrazu. Może to być spowodowane m. in. powiększeniem spontanicznych zbiorowisk roślinności ruderalnej (które w przyszłości stać się mogą miejscem „dzikich” wysypisk odpadów, przez co niekorzystnie wpływającej na walory przyrodniczo-krajobrazowe terenu), niedostatecznym zaopatrzeniem terenu w elementy infrastruktury technicznej.

Brak planu miejscowego utrudnia określenie: zasad kształtowania polityki przestrzennej, przeznaczenia terenów, zasad zagospodarowania i zabudowy. Powyższe uniemożliwia kształtowanie ładu przestrzennego zgodnie z określoną w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Śrem polityką przestrzenną i ochroną środowiska. W sytuacji braku miejscowego planu, zagospodarowanie i zabudowa następuje w oparciu o decyzje administracyjne - warunki zabudowy, pozwolenia na budowę; powyższe decyzje nie muszą być zgodne ze Studium..., co powodować może chaos przestrzenny i niewystarczającą ochronę środowiska. Skutkiem braku planu może być m. in. zbyt intensywna zabudowa, niewielka powierzchnia biologicznie czynna, wprowadzenie nieodpowiedniej funkcji, dopuszczenie działalności emitującej hałas, zanieczyszczenia.

Ze względu na fakt, że część terenów objętych opracowaniem znajduje się w granicach obowiązujących planów miejscowych („Łęgi Mechlińskie” i obszaru położonego we wsi Dąbrowa Grodzewo), to dla tych części nie ma obaw o zagospodarowanie i zabudowę obszarów w oparciu o decyzje administracyjne.

Pozytywnym aspektem pozostawienia obszaru opracowania przy obecnym

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego trzech obszarów położonych w obrębie Dąbrowa
zagospodarowaniu byłoby m.in.: utrzymanie istniejącej powierzchni biologicznie czynnej, utrzymanie obecnego ukształtowania terenu, brak ingerencji w warunki gruntowo-wodne.

7.5 Istotne z punktu widzenia projektu planu zapisy zawarte w ustawach

Projekt planu zawiera istotne z punktu widzenia ochrony środowiska i krajobrazu, zapisy wynikające z ustawy *Prawo ochrony środowiska* z dnia 27 kwietnia 2001 r. Zgodnie z art. 72 ww. ustawy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, m. in. poprzez:

- ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi,
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy (...), ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni,
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej,
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych,
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Ustawa ta wskazuje na zakres zagadnień, które należy w planie uwzględnić, a analizowany projekt planu, odpowiednio do zakresu i problemów, które reguluje, spełnia warunki ustawowe. W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego w projekcie planu ustala się m. in. odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem możliwości ich zagospodarowania na terenie nieruchomości, zgodnie z przepisami odrębnymi, i dopuszczeniem odprowadzania ścieków, w postaci wód opadowych i roztopowych, z powierzchni szczelnych do kanalizacji deszczowej, po ich oczyszczeniu, jeśli wymagają tego przepisy odrębne.

Ustalono w projekcie na terenach mieszkaniowo-usługowych możliwość lokalizacji usług nieuciążliwych w budynku mieszkalnym jednorodzinnym i w wolno stojącym budynku usługowym, w tym usług handlowych o powierzchni sprzedaży do 200m², natomiast w słowniczku usługi nieuciążliwe zdefiniowano jako działalność usługową, która w miejscu lokalizacji nie powoduje przekroczenia norm i standardów określonych w przepisach odrębnych; w zakresie racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi nakazuje się wywóz mas ziemnych powstałych wskutek prowadzenia robót budowlanych lub zagospodarowanie na terenie inwestora.

Natomiast w zakresie ochrony powietrza i warunków klimatycznych w projekcie nakazuje się zaopatrzenie w ciepło z zastosowaniem technologii i paliw niskoemisyjnych.

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* w art. 73 ust. 1 stanowi, że w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy uwzględniać ograniczenia wynikające z:

- 1) ustanowienia szczególnych form ochrony przyrody,
- 2) utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania lub stref przemysłowych,
- 3) wyznaczenia obszarów cichych w aglomeracji oraz obszarów cichych poza aglomeracją,

- 4) ustaleń w trybie przepisów ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2012 r., poz. 145) w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego i zlewni oraz ustanowienia stref ochronnych ujęć wód, a także obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych.

Zgodnie z art. 114. ust. 1. ustawy *Prawo ochrony środowiska* przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazuje się, które z nich należą do terenów przeznaczonych (art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy):

- pod zabudowę mieszkaniową,
- pod szpitale i domy opieki społecznej,
- pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- na cele uzdrowiskowe,
- na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,
- na cele mieszkaniowo-usługowe,

i dla których przepisami odrębnymi¹ ustalone zostały dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku. W projekcie zapisano kształtowanie komfortu akustycznego w środowisku poprzez nieprzekraczanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku tj.: dla terenów MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla terenów MN/U: jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych.

W zakresie zasad gospodarki wodno-ściekowej określonych ustawą *Prawo wodne* z dnia 18 lipca 2001 r. w projekcie planu ustala się: odprowadzanie ścieków bytowych do sieci kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem, do czasu jej wybudowania, odprowadzania ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych, z zastrzeżeniem zakazu gromadzenia ścieków na terenach znajdujących się w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat oraz w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat.

Zgodnie z ustawą *o ochronie przyrody*, z dnia 16 kwietnia 2004 r., w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody, do których należą:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody.

Część obszaru opracowania położona jest w granicach obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Rogalińska Dolina Warty oraz Zespołu Przyrodniczo- Krajobrazowego Łęgi

¹ rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),

Mechlińskie.

Ustalenia analizowanego projektu planu nie powinny mieć negatywnego wpływu na gatunki oraz siedliska przyrodnicze występujące na sąsiednich obszarach, gdyż uściślają w zakresie ochrony przyrody warunki na jakich ma odbywać się nowe zagospodarowanie terenu.

Ochrona środowiska związana jest z różnymi dziedzinami działalności ludzkiej. Jednak pozostałe ustawy, regulujące w sposób szczegółowy zakres i zasady tej ochrony – takie jak: *Prawo geologiczne i górnicze*, *Prawo łowieckie* dotyczą w zasadzie innej problematyki, niż ta zawarta w treści analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

7.6 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektu planu

Wśród istniejących i potencjalnych problemów ochrony środowiska terenu opracowania, które dotyczyć mogą również pozostałych terenów w gminie Śrem, wymienić należy m. in.:

- nielegalne wysypiska śmieci, składowiska gruzu,
- zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych oraz gleb, spowodowane rolniczym użytkowaniem terenów (używanie wszelkiego rodzaju nawozów sztucznych podczas prowadzenia upraw rolniczych oraz korzystanie ze środków ochrony roślin),
- zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych innego pochodzenia (m. in. nielegalne wysypiska śmieci, źle użytkowane szamba),
- ścieki, powstałe przy produkcji zwierzęcej,
- produkcja rolnicza, ograniczająca naturalną bioróżnorodność,
- indywidualne sposoby ogrzewania zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- przekształcenia ziemi, związane z budową dróg i domów,
- zanieczyszczenia komunikacyjne, pochodzące z pojazdów spalinowych (powodując m. in. skażenia gleb i prowadząc do ich degradacji chemicznej),
- hałas i wibracje spowodowane ruchem komunikacyjnym (stanowiące również potencjalne zagrożenie dla zdrowia i komfortu życia mieszkańców),
- stacje bazowe telefonii komórkowej.

W punkcie 7.5 omówiono zagadnienia z zakresu ochrony środowiska oraz warunków korzystania z jego zasobów określone w art. 72 ustawy Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z nim warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić m. in. poprzez: ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy (...), ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni, uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej, zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych, uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony

przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.

Przedmiotowy projekt w odniesieniu do zakresu a także problemów, które reguluje, spełnia te warunki – przewiduje racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, umożliwia zaspokojenie potrzeb mieszkańców mając na uwadze zachowanie i ochronę zasobów środowiska przyrodniczego. Jednocześnie uwzględnia istniejącą w sąsiedztwie zabudowę i jej charakter.

Dodatkowo art. 114 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, nakazuje przy sporządzaniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, różnicując tereny o różnych funkcjach lub różnych zasadach zagospodarowania, wskazać tereny, które należą do poszczególnych terenów, dla których określone są dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku (określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku). Projekt planu określił nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów dla terenów MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla terenów MN/U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych.

8. Ocena oddziaływania na komponenty środowiska i zagrożenia dla środowiska w wyniku realizacji ustaleń projektu planu.

8.1 Oddziaływanie na rzeźbę terenu i gleby

Na obszarze opracowania przekształceniom mogą ulec tereny pod nowymi budynkami, co związane jest z ich posadowieniem i fundamentowaniem, i pod drogami – związane to jest z ich utwardzeniem. Wszelkie tego typu przekształcenia, prowadzące do wprowadzenia nowego zainwestowania, w postaci nowych budynków i obsługującej je infrastruktury komunikacyjnej, wiążą się z nieodwracalnym zniszczeniem powierzchni ziemi i gleby. Mogą w ten sposób powstawać nowe formy antropogeniczne, takie jak: zwałowiska, nasypy, powierzchnie niwelowane. Z tego powodu ważnymi w tym zakresie zapisami projektu planu są ustalenia określające maksymalne powierzchnie zabudowy: 25% powierzchni działki budowlanej, w tym maksymalnie 50 m² dla budynku gospodarczego lub garażu dla terenów MN, 35% powierzchni działki budowlanej, w tym maksymalnie 50 m² dla budynku gospodarczego lub garażu dla terenów MN/U, 40% dla terenów RM, oraz wskaźniki intensywności zabudowy (dla terenów MN od 0,00 do 0,8, dla terenów MN/U od 0,00 do 1,0, dla terenów RM od 0,00 do 1,0).

Wskaźniki te powinny zapewnić pozostawienie niezabudowanych obszarów o nienaruszonej powierzchni terenu i zbliżonym do naturalnego podłożu gruntowym.

Ponadto prace ziemne związane z wprowadzeniem m. in. infrastruktury komunikacyjnej oraz z fundamentowaniem budynków powodują powstawanie mas ziemnych, które należy w odpowiedni sposób zagospodarować. Dlatego też w zapisach projektu wprowadzony jest zapis o wywozie mas ziemnych powstałych wskutek prowadzenia robót budowlanych lub zagospodarowanie na terenie inwestora.

8.2 Oddziaływanie na warunki podłoża

W wyniku wprowadzonego zapisami projektu planu zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec zmianom, w szczególności na obszarach dotąd niezainwestowanych. W miejscach lokalizacji elementów infrastruktury komunikacyjnej i technicznej oraz wprowadzenia zabudowy nastąpi uszczelnienie powierzchni kosztem obszarów biologicznie czynnych.

Wskazane jest, podczas wprowadzaniu nowych inwestycji, wszelkie prace zmieniające kształt terenu i wpływające na nośność gruntów poprzedzać szczegółowymi badaniami geotechnicznymi, wykonywanymi zgodnie z przepisami szczególnymi (Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych).

8.3 Oddziaływanie na warunki wodne

Wprowadzone ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego trzech obszarów położonych w obrębie Dąbrowa, określają zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, w tym istniejących warunków wodnych.

Zapisano w nim m. in.:

- lokalizację budynków mieszkalnych jednorodzinnych wolno stojących,
- lokalizację budynków usługowych wolno stojących,
- możliwość lokalizacji usług nieuciążliwych w budynku mieszkalnym jednorodzinym i w wolno stojącym budynku usługowym, w tym usług handlowych o powierzchni sprzedaży do 200m², natomiast w słowniczku usługi nieuciążliwe zdefiniowano jako działalność usługową, która w miejscu lokalizacji nie powoduje przekroczenia norm i standardów określonych w przepisach odrębnych.

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej określono odprowadzenie ścieków bytowych do kanalizacji sanitarnej z dopuszczeniem do czasu jej wybudowania, odprowadzanie ścieków bytowych do szczelnych zbiorników bezodpływowych, z zastrzeżeniem zakazu gromadzenia ścieków na terenach znajdujących się w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat oraz w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat.

Dodatkowo w projekcie ustalono, zgodnie z przepisami odrębnymi, uwzględnienie warunków i ograniczeń, wynikających z lokalizacji wszystkich terenów w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150 Pradolina Warszawa – Berlin.

Powiększanie obszarów zabudowanych, a co za tym idzie – pomniejszanie powierzchni biologicznie czynnej, zmniejsza zdolności infiltracyjne gruntów, powoduje również nadmierny odpływ wód roztopowych i opadowych z obszarów. Grozić może to zmianą poziomu wód gruntowych, przesuszaniem gruntu.

Jednakże zapisy dotyczące warunków wodnych i ich ścisłe przestrzeganie pozwolą ograniczyć pogorszenie stanu wód gruntowych spowodowane potencjalnymi zanieczyszczeniami.

Przestrzeganie wspomnianych zapisów, jak i wszelkich przepisów odrębnych, nie powinno mieć znaczącego oddziaływania na znajdujące się w dalszym sąsiedztwie zbiorniki wodne.

8.4 Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz obszary chronione i obszary Natura 2000

Fragment projektu miejscowego planu obejmuje tereny wchodzące w obszary

chronione, w tym także obszary Natura 2000. Przy czym skala, proponowana funkcja oraz niewielki zasięg oddziaływania nie powinny mieć wpływu na zlokalizowane w jego granicach obszary chronione. Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Rogalińska Dolina Warty” oraz Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Legi Mechlińskie”.

Do najważniejszych zapisów dotyczących ochrony środowiska należy ustalenie udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego na całym terenie.

Realizacja zapisów planu wpłynie na faunę obszaru analizowanego poprzez zwiększenie udziału zabudowy. Niemniej jednak wprowadzana zabudowa ma uwzględniać uwarunkowania środowiskowe obszaru i nie powinna pogarszać walorów przyrodniczych i krajobrazowych danego terenu, pozostawiając niezbędne połączenia przyrodnicze. Ponadto obecność ludzi może wpłynąć pozytywnie na świat zwierzęcy poprzez dbałość o zwierzęta, szczególnie w okresie zimowym.

Najprawdopodobniej w trakcie realizacji ustaleń planu dojdzie do zmian gatunków roślin występujących na terenach niezagospodarowanych.

Jednocześnie realizacja ustaleń projektu planu spowoduje zaprzestanie upraw rolnych, a wprowadzenie nowych terenów zabudowanych, ich uszczelnienie, budowa dróg i infrastruktury spowoduje (przynajmniej częściową) eliminację istniejącej dotychczas roślinności.

W trakcie przeprowadzonych inwentaryzacji nie stwierdzono występowania zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. Z 2014 r., poz. 1408), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348), rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. Z 2014 r., poz. 1409), a także gatunki z tzw. Dyrektywy Siedliskowej. Przy czym, mając na uwadze czas, w którym inwentaryzacje zostały przeprowadzone, nie wyklucza się występowania zwierząt, roślin i grzybów objętych ochroną i wymienionych w ww. dokumentach. W obowiązujących przepisach prawa istnieją zapisy dotyczące zakazów w odniesieniu do roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną prawną, np. zakaz niszczenia siedlisk i ostoi chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt zrywania i uszkodzania chronionych gatunków roślin, zabijania i okaleczania chronionych gatunków zwierząt, niszczenia ich gniazd, płoszenia i niepokożenia chronionych gatunków zwierząt. Art. 75 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska określa, iż w trakcie prac budowlanych inwestor realizujący przedsięwzięcie jest obowiązany uwzględnić ochronę środowiska na obszarze prowadzenia prac.

Wszystkie powyższe zapisy oraz przepisy odrębne dążą do zminimalizowania i zniwelowania ingerencji człowieka w naturalny charakter analizowanego terenu.

8.5 Oddziaływanie na stan higieny atmosfery i klimat akustyczny

Realizacja ustaleń projektu planu, szczególnie biorąc pod uwagę projektowane funkcje, nie powinna wpłynąć znacząco na zmianę warunków klimatu akustycznego oraz na stan higieny atmosfery. Jednakże zaproponowana funkcja, spowoduje nieznaczny wzrost ruchu komunikacyjnego na obszarze opracowania i w jego sąsiedztwie.

W zapisach projektu planu nakazano zaopatrzenie w ciepło z zastosowaniem

technologii i paliw niskoemisyjnych. Uciążliwości w zakresie emisji pyłów i gazów mogą wystąpić w fazie budowy poszczególnych obiektów i będą one związane z pracami budowlanymi i konstrukcyjno-montażowymi (m. in. wykopy, wzmożony ruch pojazdów, szczególnie ciężarowych).

Ponadto w projekcie planu znalazły się zapisy z zakresu kształtowania komfortu akustycznego w środowisku ustalające nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na terenach podlegających ochronie akustycznej, tj.: dla terenów MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla terenu MN/U: jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych.

Realizacja projektowanej zabudowy, zgodnej z projektem planu, oraz wprowadzone przeznaczenie terenu na obszarze opracowania, nie powinno spowodować negatywnego transgranicznego oddziaływania na stan środowiska. Wskazać należy, iż plan miejscowy, na podstawie którego nastąpi zagospodarowanie terenu, ma na celu uściślenie w zakresie ochrony przyrody warunków, na jakich to zagospodarowanie ma się odbywać. Zagospodarowanie terenu w oparciu o decyzje administracyjne (warunki zabudowy, pozwolenia na budowę), które może mieć miejsce na terenach nie objętych planem miejscowym, powodować może chaos przestrzenny i niewystarczającą ochronę środowiska przyrodniczego.

8.6 Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Wprowadzenie nowej infrastruktury pozostanie nie bez znaczenia dla istniejących na terenie opracowania roślin i zwierząt. Niemniej jednak każde nowe zainwestowanie na terenie niezabudowanym przyczynia się do niszczenia gatunków występujących samoczynnie. Często nie są to gatunki cenne, ale z punktu widzenia różnorodności biologicznej ważne. Dlatego też projekt planu wspomaga postępowanie w zakresie ochrony zasobów przyrodniczych, określone w przepisach odrębnych i tym samym może wspomagać podtrzymanie podtrzymanie bioróżnorodności, m.in. poprzez pozostawienie niezabudowanych obszarów o nienaruszonej powierzchni terenu i zbliżonym do naturalnego podłożu gruntowym.

Część terenów przeznaczonych pod zabudowę zlokalizowana jest w bezpośrednim sąsiedztwie lasów, co powodować może oddziaływanie na nie. Wpływ zwiększenia powierzchni utwardzonych, stałej obecności ludzi, ruchu samochodowego, bliskości zabudowy, terenów komunikacji, infrastruktury techniczne, można ograniczyć jedynie przez ścisłe przestrzeganie przepisów odrębnych, w tym tych dotyczących środowiska przyrodniczego.

8.7 Oddziaływanie na ludzi

Projekt planu miejscowego będzie wpływał na warunki życia społeczności lokalnej m.in. poprzez wprowadzenie nowej zabudowy. Spowoduje to zagęszczenie ludności w obrębie analizowanych obszarów, ale jednocześnie umożliwi obecnym właścicielom nieruchomości oraz potencjalnym nabywcom zagospodarowanie terenu obecnie niezabudowanego. Zapisy projektu planu miejscowego, odnosząc się do sfery ochrony środowiska przyrodniczego oraz kształtowania ładu przestrzennego, dają podstawy do ochrony terenów atrakcyjnych pod względem przyrodniczym, przy jednoczesnym podnoszeniu dbałości o środowisko. Dodatkowo w projekcie wprowadzono szczegółowe parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy, które dają istotne wytyczne do kierunku

rozwoju tego terenu.

Ponadto, tego typu inwestycje ze względu na charakter wprowadzonej funkcji, powodują nieznaczny wzrost ruchu komunikacyjnego na obszarze opracowania i w jego sąsiedztwie, co wpłynie na jakość życia obecnych mieszkańców sąsiednich obszarów.

8.8 Oddziaływanie na krajobraz

Projekt planu w swoim zakresie będzie miał znaczący wpływ na krajobraz, gdyż na terenach w większości niezagospodarowanych wprowadza zainwestowanie. Niemniej jednak projektowane zagospodarowanie będzie wykorzystywało naturalne predyspozycje środowiska, a więc także rzeźbę terenu.

8.9 Oddziaływanie na zasoby naturalne

Projekt planu miejscowego nie obejmuje swoim zasięgiem miejsc występowania złóż zasobów naturalnych i nie przewiduje wprowadzania jednostek, które mogłyby ewentualnie kolidować z eksploatacją złóż na terenach sąsiadujących.

8.10 Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Dla obszaru opracowania w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, ustalono strefę ochrony konserwatorskiej zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych na terenach 1-5MN, 1-3MN/U, 1-3RM, ZO, 1-9KDW, 1ZL, przy czym zasady ochrony zabytków archeologicznych i zasady postępowania w związku ze zmianą zagospodarowania terenów, pracami ziemnymi oraz budową obiektów budowlanych w strefie ochrony archeologicznej, określają przepisy odrębne. Zapis ten zapewnia ochronę zabytków na terenie opracowania.

Przy stosowaniu się do przepisów szczegółowych dotyczących ochrony zabytków, jak również zapisów analizowanego dokumentu, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zabytki.

Ze względu na proponowane zagospodarowanie terenu opracowania nastąpi przyrost dóbr materialnych. Projekt przewiduje wprowadzenie nowych funkcji na analizowanym obszarze. Wraz z wprowadzoną funkcją projekt przewiduje również uzupełnienie obszarów o infrastrukturę techniczną, określa także intensywność zainwestowania działek. Ze względu na powyższe przewiduje się oddziaływanie na dobra materialne, przy czym nie przewiduje się oddziaływania negatywnego.

9. Rozwiązania alternatywne

Możliwości sposobów różnego zagospodarowania terenu opracowania ograniczone zostały w trakcie opracowania Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Śrem. W trakcie prac nad planem rozważano alternatywne rozwiązania, proponując między innym zwiększenie intensywności zabudowy, zwiększenie ilości dróg obsługujących zabudowę. Jednakże ze względu na obowiązujące dokumenty, walory przyrodnicze obszaru opracowania, a także istniejące podziały geodezyjne, zaproponowane zagospodarowanie w opracowywanym projekcie można uznać za najbardziej optymalne.

10. Zapobieganie, ograniczanie lub kompensacja przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko

W działaniach szczególny nacisk położony powinien być na ograniczenie inwestycji mogących mieć negatywny wpływ na środowisko, a także na zadrzewianie, zalesianie, rekultywację gleby oraz wprowadzanie roślinności, ochronę naturalnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych, która pozwoli na przywrócenie równowagi przyrodniczej na danym terenie. Zapisy projektu planu miejscowego omówione w rozdziale 8 umożliwiają ograniczenie ewentualnego negatywnego oddziaływania na środowisko istniejącego i projektowanego zagospodarowania.

Jednocześnie realizacja zapisów planu miejscowego nie powinna spowodować negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze obszarów Natura 2000.

11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu miejscowego oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Realizacja postanowień planu, a także jego skutków, podlegać będzie pomiarom, ocenom, jak również analizom wpływu na środowisko poszczególnych czynników, które prowadzone będą przez wskazane do tego instytucje. Dla uniknięcia powielania systemów monitoringu znaczącego wpływu na środowisko, dla oceny wpływu planów oraz programów na środowisko możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu (zgodnie z art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r.).

Do zadań instytucji i jednostek takich jak np. Państwowy Instytut Geologiczny, Wojewódzki Inspektorat Sanitarny należy prowadzenie monitoringu poszczególnych elementów środowiska – jakości wód, powietrza, gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych.

Na podstawie opracowań przygotowanych m. in. przez ww. instytucje i w oparciu o pomiary, uzyskane np. w ramach monitoringu poszczególnych elementów środowiska Urząd Gminy może prowadzić regularną ocenę np. wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną i jej zgodność z ustaleniami obowiązującego mpzp.

Głównym efektem realizacji ustaleń planu będą zmiany w zagospodarowaniu analizowanego obszaru. Ze względu na charakter tych zmian, istotnym wydaje się monitorowanie poziomu hałasu (samochodowego), a także realizacji postanowień dotyczących gospodarki ściekowej i gospodarki odpadami.

Dodatkowo analiza skutków realizacji zapisów planu miejscowego w zakresie funkcji i sposobu zagospodarowania nastąpi po jego uchwaleniu. Monitorowanie zamierzeń inwestycyjnych odbywać się będzie poprzez analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy (zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wójt, burmistrz albo prezydent miasta zobowiązany jest przynajmniej raz w trakcie kadencji przeprowadzić analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy). W zakresie ochrony środowiska prowadzony jest monitoring przez odpowiednie służby, zarówno ochrony środowiska, przyrody czy sanitarne, jak również organy administracji. Należą do nich m. in. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (który przeprowadza coroczną ocenę w ramach monitoringu lokalnego i regionalnego,

której podlegają poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i jego stan), Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny, jak i wydziały ochrony środowiska urzędu wojewódzkiego, powiatowego oraz gminy Śrem. Wyniki monitoringu stanu środowiska przyrodniczego są publikowane w odpowiednich opracowaniach, takich jak np. Raport o stanie środowiska województwa wielkopolskiego, wydawanym co roku.

Dodatkowo monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego planu w zakresie oddziaływania na środowisko polegać może m. in. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska, jak również na kontroli i ocenie zgodności uzupełnienia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego planu.

Zatem po dokonaniu odpowiednich analiz i ocen stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o powyższy monitoring oraz inne dostępne wyniki pomiarów i obserwacji, w odstępach rocznych, bądź częstszych w przypadku odnotowania nieprawidłowości możliwe jest kontrolowanie realizacji ustaleń planu.

12. Streszczenie

Prognoza oddziaływania na środowisko jest podstawowym dokumentem do przeprowadzania postępowań w sprawie strategicznych ocen oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu, programu. Obowiązek jej sporządzania został określony w ustawie *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, a także w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Niniejsza prognoza dotyczy oceny oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego trzech obszarów położonych w obrębie Dąbrowa, do którego przystąpiono na podstawie Uchwały Nr 71/VII/2015 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 23 kwietnia 2015 r..

Opracowanie to ma na celu częściową zmianę zapisów obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- "Łęgi Mechlińskie" - Uchwała Nr 439/XLIV/2014 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 27 marca 2014 r. ;
- dla obszaru położonego we wsi Dąbrowa i Grodzewo - Uchwała 404/XXXIX/2013 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 28 listopada 2013 r.

Analizie i ocenie poddano projekt uchwały Rady Miejskiej w Śremie zawierający ustalenia realizacyjne, a także rysunek projektu planu w skali 1:1000.

Tereny opracowania i jego sąsiedztwo podlegają obecnie wpływowi antropopresji, zarówno ze względu na istniejące zainwestowanie jak i zagospodarowanie sąsiedztwa.

W ww. projekcie planu ustalono następujące przeznaczenie:

1. tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (1-6MN);
2. teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowej (1-3MN/U);
3. teren zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych (1-3RM);

4. teren zieleni otwartej (ZO);
5. tereny lasów (1-2ZL);
6. tereny dróg wewnętrznych (1-11KDW).

We wstępie Prognozy omówiono przedmiot opracowania wraz z jego podstawami formalno-prawnymi, określono cel i zakres merytoryczny, omówiono również metody pracy i materiały źródłowe.

Niniejsza prognoza złożona jest z dwóch części. Pierwsza część stanowi ocenę istniejących uwarunkowań środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem podziału na jego poszczególne elementy: obecne położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu, warunki gruntowe, warunki glebowe, rzeźbę terenu, warunki wodne, szatę roślinną i świat zwierzęcy, klimat lokalny i komfort akustyczny, ludzi, zabytki oraz krajobraz.

Projekt miejscowego planu obejmuje tereny wchodzące w obszary chronione, w tym także obszary Natura 2000. Teren wysunięty najbardziej na zachód opracowania, znajduje się w obszarze Natura 2000: „Rogalińska Dolina Warty”, który ma na celu ochronę siedlisk. Dodatkowo znajduje się w granicach Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego Łęgi Mechlińskie. Jednocześnie w odległości ok. 100m znajduje się Obszar Natura 2000: „Ostoja Rogalińska”, mający na celu ochronę ptaków. Znacząca część terenów opracowania to niezabudowane obszary i obszary użytkowane rolniczo. Zagospodarowanie sąsiedztwa to przede wszystkim niska jedno- i dwukondygnacyjna zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z dachami zarówno płaskimi jak i stromymi, z roślinnością w postaci zagospodarowanej przydomowej zieleni, tereny użytkowane rolniczo, a także lasy. Drogi zlokalizowane na obszarze planu i w jego sąsiedztwie są drogami gruntowymi i asfaltowymi.

Druga część odnosi się do konkretnych zapisów projektu planu w kontekście ich zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, jak również ich oddziaływania na poszczególne komponenty. Poruszone w tej części zagadnienia to m.in. cel opracowania projektu, jego ustalenia i ich powiązanie z innymi dokumentami wraz ze sposobem realizacji celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym i krajowym. W części tej omówiono także potencjalne skutki, które mogą pojawić się w przypadku braku realizacji ustaleń niniejszego projektu planu, zapisy zawarte w ustawach istotne z punktu widzenia projektu planu, problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia projektu planu.

Prognoza wykazuje, iż zapisy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego trzech obszarów położonych w obrębie Dąbrowa nie powinny spowodować realizacji inwestycji wpływających w znacznym stopniu negatywnie na środowisko na analizowanym obszarze oraz w jego otoczeniu. Ponadto intencją stworzenia zapisów planu miejscowego była możliwość zagospodarowania obszarów wcześniej niezabudowanych, uporządkowanie terenów już zagospodarowanych i zainwestowanych z wprowadzeniem dla nich zapisów dot. ochrony środowiska zgodnie z obowiązującymi standardami i dostosowanie treści planu do obowiązujących w tym zakresie regulacji prawnych, a także dostosowanie ich do zmienionego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Gminy Śrem.

Przedstawiono, iż wskaźniki intensywności zabudowy powinny zapewnić pozostawienie niezabudowanych obszarów o nienaruszonej powierzchni terenu i

zbliżonym do naturalnego podłożu gruntowym, a także iż w wyniku wprowadzonego zapisami projektu planu zainwestowania warunki podłoża na przedmiotowym obszarze mogą ulec zmianom, w szczególności na obszarach dotąd niezainwestowanych. Zwrócono również uwagę, iż ściśle przestrzeganie zapisów dotyczących warunków wodnych, wraz z przestrzeganiem obowiązujących przepisów prawa, pozwoli ograniczyć pogorszenie stanu wód gruntowych spowodowane potencjalnymi zanieczyszczeniami. Realizacja projektowanej zabudowy zgodnej z projektem planu oraz wprowadzone przeznaczenie terenu na obszarze opracowania nie powinno spowodować negatywnego transgranicznego oddziaływania na stan środowiska, jak również nie powinno wpłynąć znacząco na zmianę warunków klimatu akustycznego oraz na stan higieny atmosfery. Realizacja ustaleń planu będzie miała natomiast wpływ na krajobraz, gdyż tereny analizowane są w większości niezagospodarowane. W Prognozie wskazano również, iż realizacja ustaleń projektu planu, poprzez wprowadzenie nowej zabudowy, może wpływać na warunki życia społeczności lokalnej.

W prognozie odniesiono się m. in. do zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, o ochronie przyrody, Prawo wodne oraz przytoczono konkretne zapisy projektu planu, spełniające wymogi wynikające z tych ustaw. Dotyczą one m.in. gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi, gospodarki odpadami, zagospodarowania ścieków, mas ziemnych. Parametry wprowadzanej zabudowy i intensywność zagospodarowania terenu jest dostosowana do istniejącej zabudowy oraz obowiązujących na terenie gminy przepisów, w tym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto, oprócz informacji o oddziaływaniu – bądź jego braku – zapisów projektu planu na środowisko w zależności od analizowanego elementu, w prognozie zawarto informację m. in. o braku oddziaływania transgranicznego w trakcie realizacji zapisów projektu planu, a także o metodach monitoringu i częstotliwości jego przeprowadzania.